

Veckans växt v. 3 2008

Galanthus elwesii, turkisk snödroppe

"*G. Elwesii*, Hook., Mindre Asiens berg. Denna art är en av de vackraste av de tidigaste arterna; blommorna äro mera rundade eller snarare utspärrade samt även betydligt större än hos den vanliga *G. nivalis*. Flera former finns under olika namn." (Axel Holzhausen, *Boken om liljor*, 1927).

Släktet *Galanthus* tillhör amaryllisfamiljen och omfattar ett tjugotal arter och underarter. Flera hundra sorter finns, varav många är hybrider i olika kombinationer mellan *G. nivalis*, *G. elwesii*, *G. plicatus* och *G. gracilis*.

Den turkiska snödroppen, *G. elwesii*, är i allmänhet lätt att känna igen. Ofta är det en storvuxen snödroppe med breda, gråblå eller grågröna blad och stora blommor med kraftiga gröna fläckar på de inre kalkbladen. När bladen bryter genom jordytan syns tydligt att det ena bladet omfattar det andra (den vanliga snödroppen har motställda bladskivor).

G. elwesii är mycket variabel med två underarter, var. *elwesii*, som endera har två separata märken på det inre kalkbladet eller ett stort sammanväxt märke och var. *monostictus*, som har ett märke på den nedre delen av kalkbladet. Flertalet sorter eller former blommar i februari innan den vanliga snödroppen satt fart. I södra Sverige kan de blomma ännu tidigare, redan i november eller runt jul.

Från 1890-talet finns *G. elwesii* i flera svenska priskuranter med beskrivningar som "ovanligt stor och vacker" och "störst, vackrast, tidigast".

G. elwesii har sin hemvist på Balkan, i Bulgarien, Grekland, Ukraina och Turkiet. Framförallt påträffas den turkiska snödroppen i Taurusbergen i södra Turkiet. Arten beskrevs 1875 och har sitt namn efter Henry John Elwes, engelsk växtsamlare och världsresenär från Colesbourne i Cotswolds. Enligt Elwes var han 1874 först med att ordna kommersiell export av stora mängder vilduppgrävda lökar från Turkiet. Av de sedan slutet av 1800-talet miljontals distribuerade lökarna av *G. elwesii* har långtifrån alla blivit långlivade och väletablerade i trädgårdsmiljöer. Handeln med vilduppgrävda lökar tärde hårt på de naturliga bestånden vilket har lett till att släktet *Galanthus* sedan 1990 finns med på Appendix II, CITES (Convention of International Trade in Endangered Species) och exporten regleras numer med realistiska kvoter som sätts ett år i taget.

Skicka gärna ett mail till lokochnoluppropet@pom.info om du har ett äldre bestånd av turkiska snödroppar i din trädgård.

Text och foton: Anita Ireholm